

COMMISSIE VOOR DE  
BESCHERMING VAN DE  
PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

**ADVIES Nr 09 / 98 van 12 maart 1998**

-----

O. ref. : 10 / A / 98 / 001

**BETREFT :** Voorontwerp van wet betreffende de administratieve rechtsvordering

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29,

Gelet op de adviesaanvraag van de Minister van Justitie van 13 januari 1998,

Gelet op het verslag van mevr. B. VANLERBERGHE,

Brengt op 12 maart 1998 het volgende advies uit :

## **I. VOORWERP VAN HET VOORONTWERP VAN WET :**

---

1. In dit voorontwerp van wet wordt aan een door de Koning aangewezen ambtenaar de macht toegekend een administratieve sanctie op te leggen naar aanleiding van een in artikel 2, 2° van het voorontwerp bepaald feit, dit is elke handeling die een inbreuk op de openbare orde, veiligheid of rust inhoudt, of waarvoor een wettelijke bepaling voorziet in een administratieve sanctie. De in de tweede paragraaf van artikel 2 omschreven feiten vallen evenwel niet onder het begrip 'feit' in de zin van 1, 2°.

De feiten worden bij proces-verbaal vastgesteld door een politieambtenaar of door een door de Koning aangewezen ambtenaar (artikel 3, 1). Een afschrift van het proces-verbaal wordt gestuurd aan de Procureur des Konings en aan de door de Koning aangewezen ambtenaar die een administratieve sanctie kan opleggen (artikel 3, 2).

In de uitoefening van zijn bevoegdheid tot het vaststellen van feiten kan de politieambtenaar of de door de Koning aangewezen ambtenaar zich, onder de in het voorontwerp bepaalde voorwaarden, toegang verschaffen tot alle lokalen, overgaan tot elke maatregel van onderzoek, controle of verhoor, alsmede het inwinnen van inlichtingen en tegen ontvangstbewijs beslag leggen op de voorwerpen of papieren die tot bewijs van een feit kunnen dienen (artikel 4, 1).

Bij de uitoefening van zijn bevoegdheid tot het vaststellen van feiten dient de politieambtenaar of de door de Koning aangewezen ambtenaar de nodige maatregelen te treffen om het vertrouwelijk karakter te respecteren van de persoonlijke gegevens waarvan hij kennis heeft gekregen in de uitoefening van zijn opdracht en om te verzekeren dat deze gegevens uitsluitend worden aangewend voor de uitoefening van zijn opdracht (artikel 4, 2).

De artikelen 5 tot 12 bepalen de procedure die gevolgd moet worden bij het opleggen van een administratieve sanctie, de mogelijke sancties, de mogelijkheid van hoger beroep en het verval.

## **II. ONDERZOEK VAN HET VOORONTWERP VAN WET :**

---

2. De Commissie stelt vast dat het haar overgemaakte document een voorontwerp van wet is dat werd opgesteld door de Minister van Binnenlandse Zaken.

De Minister van Justitie merkte in zijn adviesaanvraag op dat deze eerste tekst van voorontwerp een aantal fundamentele vragen oproept. De Commissie stelt inderdaad vast dat de berechting van een aantal misdrijven, die normaal gezien tot de bevoegdheid van de strafrechter behoren, aan diens bevoegdheden worden onttrokken. Aldus wordt een dubbel systeem van sanctionering van bepaalde feiten voorzien. Enerzijds kan voor bepaalde feiten een administratieve sanctie worden opgelegd; anderzijds kan voor dezelfde feiten een strafsanctie worden opgelegd (doch niet cumulatief). Het antwoord op de vraag of het wenselijk is bepaalde zaken op deze wijze aan de bevoegdheid van de strafrechter te onttrekken vereist een diepgaand debat. Een aantal fundamentele vragen moeten tijdens dit debat besproken worden. Zo ontstaat er een ongelijkheid tussen personen die getroffen worden door een administratieve sanctie en personen die getroffen worden door een strafsanctie. Deze laatsten worden door de strafrechter berecht en kunnen hoger beroep instellen, opnieuw voor een onafhankelijke rechter. De eersten kunnen wel een beroep instellen bij de rechtbank van eerste aanleg, doch deze beslist in laatste aanleg. Zij hebben dus niet het recht tweemaal door een onafhankelijk en onpartijdig rechtscollege berecht te worden.

De in het voorontwerp van wet omschreven feiten die gesanctioneerd kunnen worden zijn zeer vaag omschreven. Of dit nog beantwoordt aan het beginsel *nulla poena sine lege* vereist eveneens een diepgaand debat.

Gelet op deze fundamentele vragen zal de tekst van het voorontwerp ongetwijfeld nog een aantal belangrijke wijzigingen ondergaan. De Commissie acht het dan ook niet wenselijk een gedetailleerd advies te geven over het voorontwerp. Ze zal zich daarom beperken tot het geven van een aantal algemene opmerkingen.

3. De personen die de feiten bij proces-verbaal vaststellen en persoonsgegevens verzamelen worden omschreven in artikel 3, 1 van het voorontwerp. Het gaat om een politieambtenaar of een door de Koning aangewezen ambtenaar.

De in artikel 3, 1 genoemde ambtenaar oefent een opdracht van bestuurlijke politie uit. Artikel 11 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt is dan ook enkel van toepassing indien de verwerkingen gebeuren door de politiediensten zoals omschreven in artikel 3 van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op de politie- en inlichtingendiensten, d.w.z. de gemeentepolitie, de gerechtelijke politie bij de parketten en de rijkswacht, de diensten die ressorteren onder openbare overheden en instellingen van openbaar nut, waarvan de leden met de hoedanigheid van agent of officier van gerechtelijke politie zijn bekleed, of andere openbare overheden die aangewezen zijn bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

Worden de feiten bedoeld in artikel 2, 2° van het voorontwerp vastgesteld door een politieambtenaar die behoort tot de hierboven genoemde politiediensten, dan zijn de artikelen 9, 10 en 12 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna, de wet van 8 december 1992) niet van toepassing. Wordt door de Koning daarentegen een andere ambtenaar aangewezen, dan zijn deze bepalingen wel van toepassing, gezien deze ambtenaar niet behoort tot de in artikel 11, 3° tot 5° genoemde overheden, tenzij deze ambtenaar wordt aangewezen door een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Deze bemerkingen gelden tevens voor de door de Koning aangewezen ambtenaar die de administratieve sanctie oplegt.

4. De Commissie is van oordeel dat artikel 8 van de wet van 8 december 1992 op de verwerking van deze gegevens van toepassing moet zijn, hoewel dit niet noodzakelijk volgt uit de huidige bewoordingen van artikel 8. Het voorontwerp kan dan ook een aanleiding zijn om artikel 8 te wijzigen in de zin van artikel 8, 5° van de richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van de natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens.

5. Aan de in artikel 3, 1 van het voorontwerp bedoelde politieambtenaar of door de Koning aangewezen ambtenaar die bevoegd is tot het vaststellen van feiten wordt de verplichting opgelegd de nodige maatregelen te nemen om het vertrouwelijk karakter te respecteren van de persoonlijke gegevens waarvan hij kennis heeft gekregen in de uitoefening van zijn opdracht en om te verzekeren dat deze gegevens uitsluitend worden aangewend voor de uitoefening van zijn opdracht. Deze verplichting wordt niet uitdrukkelijk aan de in artikel 5, 1 bedoelde ambtenaar opgelegd, wat wenselijk zou zijn.

In het voorontwerp wordt niet gepreciseerd of de gegevens aangewend kunnen worden voor de uitoefening van de algemene opdracht van de ambtenaar, dan wel enkel aangewend kunnen worden voor de uitoefening van de opdracht in het kader van het voorontwerp. De Commissie is van oordeel dat de finaliteit van de verwerking van de persoonsgegevens nader bepaald moet worden.

**BESLUIT :**

Gelet op de fundamentele vragen die het ontwerp oproept en de wijzigingen die het voorontwerp ongetwijfeld nog zal ondergaan, geeft de Commissie slechts een aantal algemene opmerkingen in verband met het voorontwerp. Eens er een ontwerp is van de regering, wenst de Commissie hierover advies uit te brengen.

De secretaris,

De voorzitter,

(get.) M-H. BOULANGER

(get.) P. THOMAS.